

Nabijheid

Vanuit mijn ligstoel laat ik de zonnige uren van Pinkstermaandag ongeteld aan me voorbij glijden. Een frisse bries komt en gaat. De kippen van de burens maken gezellige geluidjes.

Op mijn schoot ligt het gedenkboek van mijn tante. Ze overleed vier maanden geleden. Een brandende witte kaars op de omslag straalt een subtiele warmte uit. De mooie woorden van haar vrienden ontroeren me. Op een lege pagina schrijf ik met trage letters drie keer *Wees Gegroet Maria*. Eromheen tekent mijn pen muzieknoden. Uit een vergeten hersenkronkel komt een sol sleutel aanzetten. Die wil er ook bij.

Wees Gegroet Maria kreeg op 26 januari 2020 een nieuwe kleur voor mij.

Het was iets na negen in het rusthuis. De drukte van de avondzorg was voorbij. De nachtverpleging had zich aangemeld. Ik zou voor het eerst blijven waken. Zoals de voorbije drie dagen schoof mijn hand onder de lakens om een licht contact te maken met haar knokige voorarm die ruw aanvoelde. *Neem je tijd*, fluisterde ik. Zo nu en dan schokte haar lichaam. De regelmaat van haar reutelende ademhaling deed me bijna wegzinken in een trance. Ik stond op en boog me over haar heen. *Tante Margriet dank je wel voor alles*, zei ik. *Ook in naam van alle mensen voor wie je zo goed gezorgd hebt. Dank je wel.*

Haar ademhaling stokte. Oh mijn God, dacht ik, nu gaat het gebeuren. En toen, uit het niets, begon ik te zingen. *Wees Gegroet Maria. Wees Gegroet Maria. Wees Gegroet Maria.* En opnieuw. En opnieuw. De melodie klonk oeroud. Of was het tijdloos? Op deze golf wilde haar ziel surfen. Samen met de adrenaline stroomde er dankbaarheid door mijn lijf.

Mijn tante zoog met krachtige teugen lucht naar binnen. Na pauzes die steeds langer werden, blies ze die fluitend weer uit. Haar ogen gingen open en dicht. Tot mijn verbazing bleef ik rustig doorzingen. Het viel me op dat de *Gegroet* anders klonk dan normaal. Hij projecteerde zich in onze bubbel met een nieuwe betekenis. Naast een begroeting bevatte hij ook een intentie om te blijven. Met elke *nog-niet-de-laatste* ademstoot kwam ze naderbij de Onze-Lieve-Vrouwe-poort. Die leek vertrouwd terrein. Diep van binnen jubelde ik maar mijn rationele zelf bleef alert. Het geijkte ritme van de mantra hield stand. Falen was geen optie.

Van haar vroegere angst om te sterven, waarvoor haar vriendin me gewaarschuwd had, was niets te merken. Ze bewoog moedig en vol overgave naar haar doel. Minuten later kwam *de laatste*. Sereen. Gracieus. Groots.

Nabijheid maakte deze beleving zo mooi. Nabijheid was toen nog vanzelfsprekend. Als ik niet oplet voel ik schaamte om dit verhaal nu te delen in deze Corona tijden.

Aan een journaliste van De Standaard vertelt een begrafenisondernemer uit Bergamo zijn verhaal. Hij zal nooit het geluid vergeten van de rinkelende mobiele telefoons in de plastic zakken met persoonlijke spullen naast de vele lichamen die hij dagelijks ging ophalen.

Diezelfde podcast neemt me mee naar een kerk. Voor ze weer opengaat voor eucharistievieringen houdt de parochiepriester een rouwritueel. De journaliste noemt het moment waarop hij de namen voorleest van de honderdzesennegentig parochianen die stierven door Covid-19, *behoorlijk emotioneel*. Op de achtergrond speelt zacht het orgel. Hulpvaarders steken kaarsen aan.

Ik sluit mijn ogen en zie honderdzesennegentig lichtjes. Voor deze zielen zongen de beademingsmachines en zuurstofpompen een mantra. Voelden zij in hun hart de nabijheid van hun geliefden? Is afstand een verzinsel van de verdwaalde mens? Is aan de andere kant van de poort liefde altijd en overal nabij? Is ze dat hier ook?